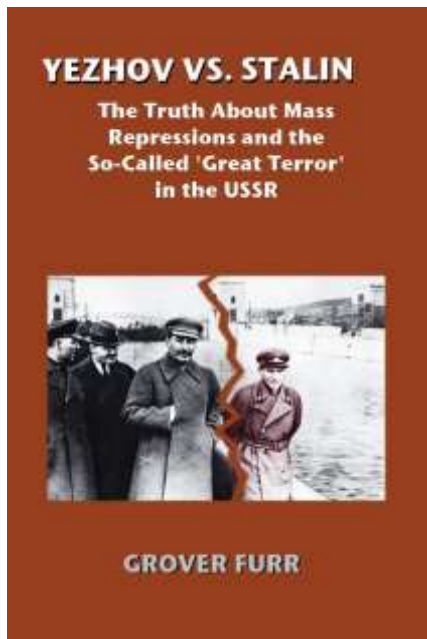

Jean-Jacques Marie

När Josef Stalin plattade till Grover Furr

Cahiers du Mouvement Ouvrier, nov. 2021 och eng. övers. *Historical Materialism* dec. 2021¹

Utrensningar gjordes grundligt i Stalins Sovjet. De utrensade fick inte ens synas på bild. Det verkar dock inte störa Furr (se bokomslaget) t v.

Grover Furr's bok *Yezhov Vs. Stalin*², med den blygsamma undertiteln "Sanningen om massförtrycket och den så kallade 'Stora terrorn' i SSSR", har just utkommit på franska.³

Furr pratar strunt. Att vederlägga detta struntprat är egentligen obehövligt, eftersom Stalin själv gjort det på ett mästerligt vis i den centrala frågan om repressionen, vilket kommer att framgå nedan. Furr uppfinner en Stalin som fanatisk anhängare av demokrati, men där regionala sekreterare satte käppar i hjulet för honom. Furr ger sig in på en synnerligen omaterialistisk granskning av Stalins hjärna och påstår att "som Stalin såg det måste partiet sköta organisationerna, men inte statens lagstiftande eller verkställande organ. När partiet väl berövats all direkt kontroll av samhället ansåg Stalin att dess roll skulle begränsas till agitation och propaganda" (s. 19).

Nu var det ju dessvärre så att delegaterna vid centralkommitténs plenum i juni 1936 "enhälligt godkände förslaget till författning. Men ingen hade uttalat sig för det. Att inte ens ge en läpparnas bekännelse till ett förslag av Stalin var med säkerhet tecken på latent opposition" (s. 22). Furr fortsätter: "Många enskildheter [som Furr av mystiska skäl inte utvecklar] tyder på att den centrala ledningen [dvs Stalin] ville ... förverkliga den nya författningens förslag om öppna [med flera kandidater] och hemliga val" (s. 59). Han upprepar: "Stalin och hans närmaste i den centrala sovjetregeringen och partiet kämpade för sådana val, men lyckades inte få centralkommittén att gå med på det" (s. 61). Den tragiska följden blev: "Vid centralkommitténs plenum i oktober 1937 annullerades slutligen planerna på öppna val till sovjeterna ... Detta var ett allvarligt bakslag för Stalin och hans anhängare i politbyrån" (s. 79).⁴

¹ <https://www.historicalmaterialism.org/book-review/when-joseph-stalin-demolished-grover-furr>

² *Yezhov Vs. Stalin: The Truth About Mass Repressions and the So-Called 'Great Terror' in the USSR* (Beverly Hills, CA: Erythros Press, 2018). Sidangivelser gäller den franska utgåvan, *Iejov contre Staline* (Paris: Editions Delga, 2018).

³ Grover Furr, *Khrushchev Lied* (Beverly Hills: Erythros Press, 2019). Sidangivelser gäller även här den franska utgåvan, *Khrouchtchev a menti* (Paris: Editions Delga, 2014).

⁴ Den nya författningen antogs av 8:e unionssovjetkongressen i november 1936. Se Stalin, [Om förslaget till Sovjetunionens författning](#), kompletterat med en inledning om bakgrunden till den "Stalin författningen".

Så egendomligt! Stalin kunde inte få centralkommittén att gå med på den demokrati han så djupt strävade efter, men vid plenum i juni 1937 lyckades han utesluta 31 medlemmar ur detta organ, på papperet tänkt att leda partiet. Och som de närmaste månaderna därefter blev arresterade och avrättade! Vid nästa plenum i januari 1938 återstod bara 28 av de 71 som blivit valda i januari 1934. Stalins påstådda motståndare likviderades. En del segrar har en märklig doft av nederlag!⁵

Enligt Furr bedrev Jezjov ”en omfattande repression mot oskyldiga och lurade Stalin och de sovjetiska ledarna att tro att det rörde sig om kamp mot omstörtande verksamhet” (s. 132). Detta upprepar han flera gånger som om upprepning av en saga genom någon mystisk form av alkemi, främmande för historisk materialism, kunde förvandla den till sanning. Den repression som igångsattes i juli 1937 hade vid slutet av 1938 likviderat 750 000 män, kvinnor och barn. Furr skriver: ”Jezjovs egna bekännelser visar att Stalin och den sovjetiska ledningen inte bar skulden för hans massavrättningar” (s. 107). Detta var den sista tjänst Jezjov skulle göra Stalin. Furr fortsätter: ”Så fort Jezjov avgått, och ersatts med Beria, gavs omedelbart order om att all repression skulle upphöra och alla operationella order till NKVD upphävdes” (s. 100). Men Stalin själv dementerar detta. Vid den artonde partikongressen i mars 1939 sade han: ”Utan tvivel får vi avstå från metoden att genomföra rensning i massomfattning” (steno-grafiskt protokoll från artonde partikongressen, s. 28⁶). Innebörden av detta är uppenbar. Stalin tog på sig ansvaret för den repression som skett 1937 och rättfärdigar den med att beteckna den som ”en rensning”, dvs eliminering av skadliga eller fientliga element. Han säger samma sak om 1938, men reducerar omfattningen av det skedda; från att ha varit ”omfattande” blev den mer målinriktad eller selektiv, men upphörde inte – än en gång tvärtemot Furrs vilseledande påståenden.

Furr är en uttalad anhängare till Stalin och har säkert läst detta tal, men tillämpar kamouflagets konst och döljer det för sina läsare.

Slutligen har Furr upptäckt att Jezjov, som arresterades den 10 april 1939, varit tysk agent ... Ett patetiskt påstående! Jezjov kände bättre än någon annan till de metoder som NKVD använde för att få den anklagade att bekänna, och hade säkerligen inte någon lust att utsättas för dem innan han bröt samman. Nu ”bekände” han snabbt att han arbetat åt tyskarna sedan 1932. Furr betraktar den bekännelsen som helt trovärdig. Och i vilket fall som helst hade förhørsledarna klargjort (?) att Jezjov hade rätt att bekräfta eller förneka det han anklagades för. Den 11 maj 1939 påmindes Jezjov av förhørsledaren Bogdan Kobulov om att han miss-handlat sin hustru när han upptäckte att hon legat med författaren Michail Sjolochov. Jezjov förnekade detta. Då läste Kobulov upp ett vittnesmål som bekräftade detta. Furr fattar vinken och utropar självbelåtet: ”De båda styckena bevisar att ... utredningen var grundlig” (s. 184). Allt som förhørsledaren dikterade för Jezjov och som han till sist skrev under på är därför sant. Men med tanke på anklagelserna att han sedan 1932 hade varit tysk agent, att han skickat horder av oskyldiga i döden, att han planerat mörda Stalin och Molotov och planerat en kupp till den 7 november 1938, vad spelar det då för roll om Jezjov, olycklig över att ha blivit äktenskapligt bedragen, örfilat och misshandlat sin fru, nu gavs rätten att förneka detta för att hans bekännelser lättare skulle kunna framstå som frivilliga?

Furrs varumärke, en ofrivillig aktör, är det groteska. Låt oss titta på vad han lyckades få till i *Khrushchev Lied* där han på fullt allvar talar om ”existensen av en rad höger-trotskyistiska-

⁵ Furrs fantasier om att Stalin var en konsekvent demokratikämpe, som misslyckades pga motstånd i partiet, har anammats av åtskilliga av dagens stalinister och nystalinister, bl a KP:s Anders Carlsson i boken [Resa in i Stalins värld](#). Denna rövarhistoria kommenteras från olika synvinklar i min recension av hans bok. Det är faktiskt märkligt att man kan bygga upp en historia om Stalins demokratiska sinnelag på basis av spekulationer och tendensiösa tolkningar av dokument. Det borde egentligen räcka med att konstatera att om Stalin verkligen hade varit seriös när det gäller denna fråga så borde han gjort fler försök.

⁶ ”Verksamhetsberättelse på artonde partikongressen”, i *Leninismens problem* s. 896. /MF

regeringsfientliga komplotter” för att tillägga: ”Det finns mängder av indicier som ger stöd åt [*sic!* indicier som bara ”ger stöd åt” bevisar ju ingenting] hypotesen att Chrusjtjov själv kan [*re-sic!*] ha ingått i denna höger/trotskyistiska sammansvärjning ... hypotesen att Chrusjtjov kan [*re-re-sic!*] ha varit medlem i en hemlig avdelning [som ju i och med att den var hemlig inte lämnat några spår efter sig!] av den starkt förgrenade trotskyistiska/höger-konspirationen understöds av det faktum att han med säkerhet [*re-re-resic!*] var inblandad i en rad andra komplotter”, som ingen annan känner till, men som Furr förser oss med en lista på och som mest består av anklagelser om att ha dolt och förstört dokument, tryfferad med chockerande avslöjandena som att ”Chrusjtjov skulle (?) leda ytterligare en komplotter ...”, åtföljt av en katalog med formuleringar som ”man kan anta att”, ”ytterst sannolikt”, ”förmodligen”, ”det verkar troligt att”, för att inte tala om den fantastiska formuleringen: ”Ett stort antal forskare och tjänstemän, bl a givetvis partiföreträdare lojala mot Chrusjtjov, men än så länge okända för oss [*sic!*], måste ha varit inblandade [*resic!*] (*Khrushchev Lied*, s. 34-35 och 220-21). Dessa ”okända som måste ha varit inblandade” representerar ... kanske en av historieforskningens höjdpunkter. Vad Furr egentligen meddelar sina läsare är: Jag vet inte, men är säker på.

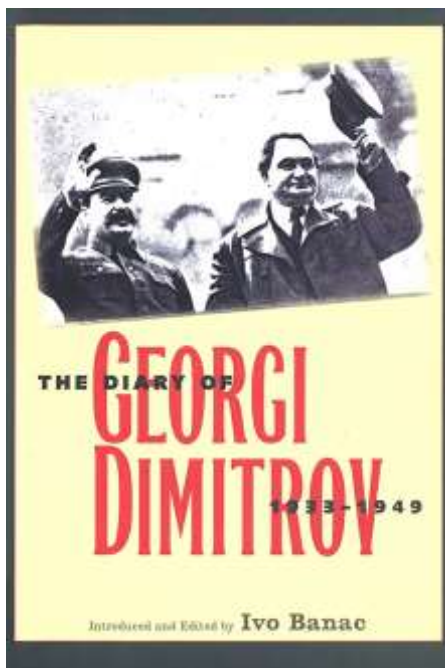
Således, för att sammanfatta, för Furr verkar det ”kanske förmodligen sannolikt” att Chrusjtjov deltog i ett stort antal sammansvärjningar som det fanns dåligt med, lite eller ingen information alls om, men som Furr avslöjat, och som gjorde att Herr C blev förstesekreterare i SUKP. Så fungerar en trollkarl, så när som på en detalj: trollkarlen lyckas med sina trick, Furr misslyckas ständigt.

I *Yezhov Vs. Stalin* glömmar Furr att ställa en förarglig fråga (bland många andra): Om allt det som Jezjov gjorde som tysk agent syftade till att få sovjetbefolkningen att vända sig mot Stalin och hans regering, varför fick man honom då inte att bekänna denna ondskefulla plan – och därmed frita den sovjetiska ledningen och Stalin från de plågsamma följderna – i en offentlig rättegång, som Stalin gjort med företrädaren Jagoda?⁷ I stället dömdes Jezjov den 4 februari 1940 till döden och avrättades omedelbart.

Svaret är barnsligt enkelt, även om det, som Furr väl skulle svara, ”kanske förmodligen sannolikt” inte går att hitta i något dokument om fallet Jezjov. Den 23 augusti 1939 hade Hitler och Stalin undertecknat en tioårig icke-angreppspakt med ett hemligt tillägg om delning av Polen.⁸ Hur skulle en offentlig rättegång mot en s k ”tysk agent” anordnas vid en tidpunkt då Stalin också i en snygg praktisk uppgörelse till Gestapo överlämnade dussintals tyska kommunister, som tagit sin tillflykt till Sovjetunionen, bl a Margarete Buber-Neumann, hustru till Heinz Neumann, ett f d ledande namn i KPD och chefredaktör för dess dagstidning *Die Rote Fahne*. Genom ett typiskt stalinistiskt mirakel klarade Neumann sig undan detta gripande uttryck för tysk-sovjetisk vänskap, ett ämne som Furr – trots de många knep hans magra tänkande bjuder på – inte klarar av att ge vare sig Trotskij eller Jezjov skulden för och inte har ett ord att säga om. Stalin hade nämligen låtit arresteras Neumann 1937 och avrätta honom några månader senare. Mördaren Jezjov hade inget att göra med det: redan den 2 maj 1934, då det fortfarande var Jagoda som satt i spetsen för NKVD, hade Stalin sagt till Dimitrov: ”Neumann ... Han är politiskt degenererad” (Georgi Dimitrov, *Diary of Georgi Dimitrov*, s. 19). Hans öde var därmed redan beseglat. Bara tidpunkten återstod att fastställa.

⁷ Inte nog med det. Under sin rättegång tog Jezjov t o m tillbaka sina erkännanden, framtvingade under tortyr – se lästipsen efter artikeln,

⁸ Detta slogs fast i det hemliga tilläggsprotokollet till den tysk-sovjetiska icke-angreppspakten. Se: [Avtalstext till den tysk-sovjetiska icke-angreppspakten \(Molotov-Ribbentrop-pakten\)](#).

Det var bättre att döda Jezjov under diskreta former, långt från gatubullret, i en av de diskreta källare han kände så väl till.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips

Om "den stora terrorn" i Sovjet:

Kentth-Åke Andersson: [Om Moskvarättegångarna](#) (en riktig klassiker)

Pierre Broué, [Motorsågsmassakern](#) (terrorn i Komintern)

Vadim Z Rogovin: [1937: Stalins år av terror](#)

Om Jezjov:

Engelska Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Nikolai_Yezhov, ger en ganska bra översiktig redogörelse för Jezjovs karriär. Den svenska motsvarigheten är dock lite väl kortfattad: https://sv.wikipedia.org/wiki/Nikolaj_Jezjov

För den som vill veta mer rekommenderas J Arch Getty & Oleg V Naumov, *Yezhov – The Rise of Stalin's "Iron Fist"*. Ett utdrag finns på Marxistarkivet: [Epilog som prolog – om Nikolaj Jezjov](#), Där framgår bl a att han under rättegången (i februari 1940) nekade till att ha varit spion, terrorist och konspiratör, dvs tog tillbaka sina erkännanden, som han hävdade hade framtvingats under tortyr.

Texter om J-J Marie:

Björn-Erik Rosin: [Intervju med Jean-Jacques Marie](#)

Texter av J-J Marie:

[Ukraina, pogromer som västvärlden ignorerade](#) (under åren 1918-20).

[Om Georgi Dimitrovs dagbok](#) (Dimitrov var Kommunistiska internationals generalsekreterare från 1935-1943)

[Samarbetet Stalin-Hitler. Om Molotov-Ribbentrop-pakten och dess följder](#)

[Pangnyhet: Chrusjtjov deltagare i trotskistisk-bucharinistisk komplott.](#)

[Om fallet Berija.](#)